

בבית המשפט העליון

ע"א 1532/16

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

המערער: שזור - מושב עובדים להתיישבות חקלאית
שיתופית בע"מ

נגד

המשיבים:

1. אמיר פרדון
2. רוזה פרדון
3. מנשה רפאל
4. סולי רפאל
5. יעלה מיכאל
6. שמשון מיכאל
7. יוסף אלזירט
8. זהבה אלזירט
9. משיח נגתי
10. מרים נגתי
11. חיים בן הרוש
12. דליה בן הרוש
13. אבנר סולימני
14. אילנה סולימני
15. הסוכנות היהודית לארץ ישראל
16. רשות מקרקעי ישראל, מחוז צפון

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי חיפה מיום
12.01.2016 בתיק א 036302-07-11

בשם המבקש: עו"ד משה חורי

בשם משיבים 1-14: עו"ד פרי איקו

בשם משיבה 15: עו"ד יצחק אבידני

בשם משיבה 16: עו"ד האני טרודי

החלטה

מונחת לפני בקשת לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, ת"א 36302-07-11 (כב' השופטת ש' שטמור), עד להכרעה בערעור שהגיש המבקש על פסק הדין. הוראות שונות נקבעו בפסק הדין, שעיקרן חיוב המבקש – מושב המאוגד כאגודה שיתופית (להלן: המושב) – לקיים הליך הצבעה על חברותם של משיבים 1-14 (להלן: המשיבים) באגודה. זאת, על מנת לאפשר להם ליהנות מן הזכויות השמורות לחברי המושב, ובפרט הזכות לנחלה השווה בגודלה לנחלה של יתר חברי המושב.

1. המשיבים מתגוררים מזה כ-30 שנים בשטחו של המושב. בבית משפט קמא נטען כי הם בעלי זכויות לנחלה במושב, השווה בגודלה לנחלות שעליהן יושבים יתר חברי המושב. עוד נטען כי הם זכאים ליתר הזכויות שלהן זכאים חברי המושב. בית המשפט המחוזי קבע כי על אף שבמערכת היחסים שבין המשיבים למושב לא הובטחה למשיבים נחלה כאמור – יהיו הם זכאים לקבלה מכאן ולהבא, על הזכויות הנלוות לה. זאת לנוכח מכלול נתונים, ובכללם המצג שהוצג כלפי הסוכנות היהודית ורשות מקרקעי ישראל (להלן: הרשות) – משיבות 15 ו-16 בהתאמה – כאילו המשיבים הם בעלי נחלות במושב. בית המשפט המחוזי הוסיף כי תנאי לזכאותם לנחלה הוא קבלתם כחברים באגודה השיתופית, ולחלופין אישור מצד הרשות והסוכנות לקבלת נחלה גם ללא חברות באגודה.

על סמך האמור קבע בית המשפט את ההוראות האופרטיביות הבאות: ראשית, על חברי המושב לקיים הליך הצבעה על קבלת המשיבים כחברים באגודה. בית המשפט הוסיף וקבע כי יש להדריך את החברים שלא להתחשב בעת ההצבעה בכך שהמשיבים אינם עוסקים בחקלאות. שנית, על המושב לערוך תרשים חלוקה חדש של האדמות החקלאיות במושב, שבו יכללו גם המשיבים כבעלי נחלות. שלישית, וככל שהמשיבים יתקבלו כחברי אגודה, על המושב לחלק את האדמות בהתאם לתרשים שעליו להכין. בנוסף לכך, יהיו זכאים הם ליתר הזכויות שלהן זכאים חברי המושב.

2. המושב הגיש ערעור על הכרעה זו, ולצידו הוגשה הבקשה לעיכוב הנדונה. לטענתו, סיכויי הערעור גבוהים. בנוסף לכך, מאזן הנוחות נוטה לטובתו, שכן המשיבים לא עמדו על הזכויות שלהן הם טוענים במשך שנים רבות, ואילו קיום פסק הדין יחייב את המושב לבצע חלוקה מחודשת של הזכויות הניתנות לחברי האגודה, ובכללן הקרקעות החקלאיות של המושב. חלוקה כזו עלולה לפגוע בחברי המושב באופן שיהיה קשה להשיב את המצב לקדמותו. עוד נטען כי קיום אסיפות של חברי

האגודה שלא בהתאם לתקנונה יגרום לנזקים שלא ניתן לתקנם. המושב מוסיף ומפנה להחלטה לעכב את ביצועו של פסק הדין בת"א (חי') 5559-10-09 יעקב פרגי נ' שזור - מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ (14.9.2014), אשר עוסק במי שעניינו דומה במובנים מסוימים לעניינם של המשיבים דנן (ראו ע"א 7019/14 שזור - מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ נ' יעקב פרגי (9.3.2015), החלטתו של השופט ח' מלצר (להלן: התיק הנוסף)). מנגד טוענים המשיבים כי סיכויי הערעור נמוכים, וכי יש לתקן באופן מיידי את הפגיעה רבת השנים בזכויותיהם. לעניין מאזן הנוחות מוסיפה הרשות כי מרבית הוראותיו של בית משפט קמא – למצער אלה הנוגעים לתקופת הזמן המיידית – אינן טומנות בחובן פגיעה ממשית באיזו מזכויותיהם של המשיבים. הסוכנות היהודית לא הביעה עמדה לכאן או לכאן בבקשת עיכוב הביצוע.

3. לאחר עיון בפסק הדין, בטענות הצדדים ובהחלטות השונות שניתנו בענייניו של התיק הנוסף, באתי לכלל דעה שדין הבקשה להתקבל באופן חלקי. זאת באופן הבא: בשלב הנוכחי לא יעוכב פסק הדין. עם זאת, ככל שהמשיבים יוכרו כחברי אגודה, ולחלופין ככל שיוחלט על ידי הרשות והסוכנות להעניק להם נחלה על אף שאינם חברי אגודה – ייכנס לתוקפו הצו הנוכחי, לעיכוב העברת זכויות המוקנות לאגודה לידי המשיבים. אבהיר את עמדתי.

כידוע, עיכוב ביצועו של פסק דין תלוי במאזן הנוחות בין הצדדים ובסיכויי הערעור (ראו ע"א 1578/05 מעוז חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון המנוח אלבז (8.5.2005)). שתי ההוראות הראשונות בפסק הדין של בית המשפט המחוזי אשר נמנו לעיל – עריכת אסיפת חברים והכנת תכנית – אין בהן כדי לפגוע פגיעה ממשית בזכויות המושב או חבריו. כל עניינן הוא פעולות הכנה לקבלת הזכויות: קיום האסיפה נועד לבחון את האפשרות לקבל את המשיבים כחברים באגודה, ואילו הכנת התוכנית נועדה לזרז את קבלת הנחלות בפועל, לאחר שהמשיבים יתקבלו כחברי אגודה. הוראות אלה אינן כוללות העברה כלשהי של זכויות בקרקע, ובכל מקרה אינן מהוות מעשה בלתי הפיך. ביחס אליהן נוטה כף מאזן הנוחות באופן מובהק לטובת המשיבים. סיכויי הערעור, כשלעצמם, אין בהם כדי לעכב את ביצוע פעולות אלה, אשר הן בגדר פעולות הכנה שנועדו לסייע לביצועו המהיר של פסק הדין ככל שיידחה הערעור.

יוער כי ביחס לשתי הוראות אלה שונה פסק הדין הנוכחי מפסק הדין בתיק הנוסף, שביצועו עוכב. באותו עניין ניתנה הוראה לחלוקת הזכויות בפועל, ללא קשר

לשאלת החברות באגודה – סוגיה שעמדה במוקד הערעור דשם ועמדה בבסיס ההחלטה לעיכוב ביצוע, ואינה עולה בענייננו.

4. עם זאת, ככל שיתקבלו המשיבים כחברי אגודה, או ככל שיוחלט להעניק להם זכות בנחלה על אף שאינם חברי אגודה – בהעדר עיכוב ביצוע של פסק הדין – תכנס לתוקפה הוראתו של בית המשפט לחלק מחדש את אדמות האגודה בתוך שנתיים או בתוך תשעים ימים מיום קבלת המשיבים כחברים לאגודה, לפי המאוחר. חלוקת הקרקעות ויתר הזכויות מחדש עלולה להיות כרוכה בפגיעה בחברי המושב ובאנשים שלישיים באופן שיהיה קשה להפכו בחזרה. מאזן הנוחות נוטה אם כך בהקשר זה לטובת המבקש, כפי שפורט בהחלטת עיכוב הביצוע בתיק הנוסף. יוזכר כי נקבע שהמשיבים לא היו בעלי זכויות לנחלה בעבר, וזכותם נקבעה מכאן ולהבא בלבד, "בדרך של בית הילל", כדברי בית משפט קמא. אשר לסיכויי הערעור – לא ניתן לומר כי הם נמוכים או גבוהים במידה הגוברת על מאזן הנוחות, לפי ההלכה המוזכרת לעיל.

כניסתו של צו עיכוב הביצוע לתוקף, בנסיבות האמורות לעיל, מותנית בהפקדת ערבות בנקאית בסך של 50,000 ₪ עבור כל זוג משיבים (אשר מפסק הדין עולה כי הם שבעה זוגות נשואים), ובסך הכל 350,000 ₪, זאת בהתאם לתנאים שנקבעו בהחלטת עיכוב ביצועו של התיק הנוסף. כן מותנית היא בהפקדת כתב התחייבות עצמית. על הפקדת הערבות להיעשות בתוך 20 יום מיום כניסת הצו לתוקף, קרי, מיום קבלת המשיבים כחברים באגודה או קבלת נחלה אף ללא חברות באגודה.

5. הבקשה מתקבלת באופן חלקי. לנוכח התוצאה אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"א בניסן התשע"ו (19.4.2016).

ש ו פ ט